

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/17/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8818201101
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8818201101.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Fiľakovského a JUDr. Anny Kovalovej v právnej veci žalobcu: N. Č., D.. XX.XX.XXXX, N.Ú. S. S. D. H., D. X.. O. Č.. XXXX, proti žalovanej: G. Y., D.. XX.XX.XXXX, N. S. Z. G. Č.. XX, o zaplatenie sumy 26.000,88 eur s prísl., odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Vranov n/Topľou zo dňa 05.11.2019 č.k. 10C 16/2018-46 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalobcovi sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 26.000,88 eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Ďalej vyslovil, že žalobca nemá voči žalovanej nárok na náhradu trov konania.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že žalovaná so žalobcom uzavrela dňa 29.09.2017 dohodu o vyriešení sporu mediáciou, kde uznala celý žalobcom uplatnený nárok a zaviazala sa ho splácať v splátkach po 300 eur mesačne. Táto dohoda bola uzavretá pred certifikovanou mediátorkou JUDr. S. S., ktorá je na nej podpísaná. Okrem tejto dohody bola dňa 29.12.2017 uzavretá druhá dohoda o vyriešení sporu mediáciou medzi žalobcom a žalovanou u rovnakej mediátorky, kde táto uznala celý dlh vo výške 26.000,88 eur voči žalobcovi. Jediný rozdiel spočíval v tom, že žalobca v druhej mediačnej dohode bol ochotný znížiť splátky na 200,- eur mesačne. V oboch týchto dohodách o vyriešení sporu mediáciou žalobca a aj žalovaná vyhlásili, že s ich obsahom súhlasia, uzatvárajú tieto dohody slobodne, dobrovoľne a vážne, pričom na znak súhlasu ich podpísali. Žalovaná sa na pojednávanie nedostavila, avšak ani v jej písomnom vyjadrení k žalobe nerozporovala slobodu, vážnosť prejavu vôle a jej dobrovoľnosť pri uzavretí týchto dohôd. Právnu záväznosť a obsah zosilňuje skutočnosť, podľa ktorej tieto dohody zo strany žalovanej boli podpísané až dve, pričom druhá približne 3 mesiace po uzavretí prvej. Žalobca podpís týchto dvoch dohôd odôvodnil tým, že žalovanej chcel iba vyjsť v ústrety a na jej žiadosť jej znížil mesačné splátky z 300,- eur na 200,- eur. Výpoveď žalobcu bola v tomto smere konzistentná, korešpondovala s podanou žalobou a neboli v nej rozpory. Naopak, žalovaná sa na pojednávanie bez ospravedlnenia nedostavila, žalobu a pripojené listinné dôkazy v tomto, ani v iných smeroch nerozporovala a nerozporovala tieto mediačné dohody ani vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe. Tieto mediačné dohody obsahujú aj uznanie dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka.

3. Podľa ust. § 15 ods. 1 zákona č. 420/2004 Z.z. o mediácii, dohoda, ktorá vznikla ako výsledok mediácie, má písomnú formu a je pre osoby zúčastnené na mediácii záväzná.

4. Uzatvorené dohody neboli uzavreté vo forme notárskej zápisnice a ani schválené ako zmier pred súdom, rozhodcovským orgánom, preto podľa ust. § 15 ods. 2 zákona č. 420/2004 Z.z. nemohli bez ďalšieho predstavovať exekučný titul. Žalobca si tak musel dohodu o vyriešení sporu mediáciou nechať potvrdiť súdnym rozhodnutím v tomto konaní.

5. Žalovaná vo svojom vyjadrení k žalobe požiadala v časti, v ktorej uznala sumu 8.298,- eur, o možnosť splácania v splátkach po 150 až 200,- eur mesačne. Túto svoju žiadosť neodôvodnila relevantnými dôvodmi a nepredložila k nim relevantné dôkazy, ktoré by preukazovali jej sociálnu a finančnú situáciu tak, aby odôvodňovala priznanie týchto splátok. Žalobca pritom nie je bankovou alebo nebankovou inštitúciou. Ak by žalovanej bola priznaná možnosť splácania dlžnej sumy v sume po 200,- eur mesačne, doba splácania by predstavovala takmer 11 rokov. Finančný a sociálny status žalobcu, ako aj jeho vek, neodôvodňujú vyhovieť takejto žiadosti žalovanej o splátky. Žalobca by sa vzhľadom na svoj vek zrejme plného uhradenia dlhu ani nedožil. Okrem toho v tejto súvislosti je potrebné poukázať na neférové jednanie žalovanej, ktorej žalobca v prvej mediáčnej dohode umožnil splátky po 300,- eur mesačne s klauzulou, že v prípade smrti, či už žalobcu alebo žalovanej, zvyšok neuhradeného dlhu nebudú povinní splácať dedičia žalovanej. Neskôr na jej žiadosť v ďalšej mediáčnej dohode súhlasil so znížením splátok na 200,- eur mesačne s identickou klauzulou o smrti žalobcu alebo žalovanej. I napriek tejto ústretovosti žalobcu mu žalovaná po uzavretí týchto dohôd neuhradila ani cent.

6. S prihliadnutím na uvedené súd prvej inštancie rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

7. Výrok o trovách bol odôvodnený ust. § 255 ods. 1 C.s.p.

8. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná. Navrhla rozsudok zmeniť tak, aby bola zaviazaná na zaplatenie iba ňou uvádzanej sumy v mesačných splátkach, nakoľko nemá žiadnu finančnú hotovosť. V deň pojednávania mala neplánovaný zdravotný problém, a preto sa z nariadeného pojednávania ospravedlnila. Keďže pojednávania sa nezúčastnila, bolo jej znemožnené právo na spravodlivý proces a súd dospel jednostranne k nesprávnym skutkovým zisteniam. Taktiež nemohla vzniesť námietku premlčania. Žalobca s ňou neuzatvoril žiadne zmluvy okrem toho papiera, ktorý podpísala na sumu, ktorú jej dal. Nebolo to všetko naraz.

9. Žalobca navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

10. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, §380 a § 381 C.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalovanej nie je opodstatnené.

11. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

12. Právne bezvýznamný je poukaz žalovanej na odňatie možnosti konať pred súdom. Žalovaná sa pojednávania nariadeného na deň 05.11.2019 nezúčastnila a svoju neúčastť odôvodnila závažným zdravotným problémom, ktorý nastal v deň pojednávania (ospravedlnenie žalovanej nachádzajúce sa na č.l. 44 spisu). O tom predložila potvrdenie o vyšetrení dňa 05.11.2019 (č.l. 45 spisu).

13. Možnosť odročenia pojednávania na návrh strany upravuje ust. § 183 ods. 1 veta druhá C.s.p. Podľa tohto ustanovenia pojednávanie môže byť na návrh strany odročené len vtedy, ak sa strana alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôže dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť.

14. Vychádzajúc z vyššie uvedeného ustanovenia základným predpokladom pre možnosť odročenia pojednávania je návrh strany. Takýto návrh zo strany žalovanej podaný nebol. Žalovaná vo svojom podaní len ospravedlnila svoju neúčastť z nariadeného pojednávania zo zdravotných dôvodov bez toho, aby požiadala o odročenie pojednávania. Za takejto situácie súd prvej inštancie mohol vec prejednať a rozhodnúť o nej bez prítomnosti žalovanej, ktorá o odročenie pojednávania nepožiadala. Ak žalovaná

zaslala súdu lekárske potvrdenie o svojom ošetrovaní, ospravedlnila svoju neúčast' z nariadeného pojednávania, no nenavrhol jeho odročenie a prvoinštančný súd pojednával v jej neprítomnosti, neodňal tým žalovanej možnosť konať pred súdom.

15. Právne významnou nie je ani námietka premlčania uvedená žalovanou po prvýkrát v ňou podanom odvolaní. Námietka premlčania ako hmotnoprávna námietka je upravená v ust. § 152 C.s.p. Ide o jeden z prostriedkov procesného útoku alebo procesnej obrany, ktorý je upravený v ust. § 149 C.s.p. V zmysle ust. § 154 C.s.p. upravujúceho zákonnú koncentráciu konania, prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. V prejednávanej veci uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 05.11.2019 bolo dokazovanie vyhlásené za skončené.

16. Zákonná koncentrácia konania predstavuje objektívnu časovú hranicu pre uplatnenie prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany, ktorá môže byť ešte sprísnená uplatnením sudcovskej koncentrácie. Možnosť ďalšieho dokazovania po vyhlásení uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí, v Civilnom sporovom poriadku neprichádza do úvahy.

17. Pokiaľ ide o výšku dlhu žalovanej, táto bola predmetom dvoch dohôd o vyriešení sporu mediáciou uzavretých dňa 29.09.2017 a dňa 29.12.2017. V týchto dvoch dohodách žalovaná uznala svoj dlh titulom nesplatenej pôžičky vo výške 26.000,88 eur z obdobia rokov 2007 až 2010 čo do právneho dôvodu a výšky voči žalobcovi. Jediný rozdiel spočíval v tom, že kým v prvej dohode boli mesačné splátky dohodnuté po 300,- eur v druhej dohode sa výška mesačných splátok znížila na sumu 200,- eur. Napriek uvedenému žalovaná svoj dlh ani čiastočne neuhradila. Zároveň v oboch týchto dohodách bolo dojednané, že v prípade neuhradenia niektorej splátky alebo jej časti dôjde k strate výhody splátok a žalobcovi vznikne oprávnenie požadovať zaplatenie celého uznaného dlhu.

18. Uznanie dlhu je právne upravené v ust. § 558 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že v dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

19. Uznanie dlhu je samostatným zabezpečovacím inštitútom, ktorý plní zabezpečovaciu funkciu tým, že zakladá právnu domnienku existencie dlhu v čase uznania. Uznanie dlhu nie je novým právnym titulom záväzku. Zakladá sa ním právna domnienka, že dlh v čase jeho uznania existoval, ktorá je však vyvrátiteľná dôkazom opaku. Znamená to, že skutočnosť, pre ktorú je v zákone stanovená domnienka, ktorá pripúšťa dôkaz opaku, má súd za preukázanú, pokiaľ v konaní nevyšiel najavo opak. Procesným dôsledkom uznania dlhu je presun dôkazného bremena z veriteľa na dlžníka. Veriteľ má v prípade sporu uľahčenú situáciu tým, že nemusí dokazovať vznik dlhu a jeho výšku v čase jeho uznania. Na dlžníkovi naopak je, ak chce byť v spore úspešný, aby preukázal, že dlh nevznikol, že bol splnený alebo inak zanikol. Tieto skutočnosti sú totiž pravým opakom toho, čo uvádza domnienka, t.j. sú spôsobilé, ak vyjdu v konaní najavo, vyvrátiť obsah domnienky.

20. Žalovaná v priebehu konania okrem svojich tvrdení spochybňujúcich výšku dlhu, ničím právne významným nepreukázala, aby jej dlh voči žalobcovi nevznikol vo výške uplatnenej žalobcom. V tomto smere si teda nesplnila svoju procesnú dôkaznú povinnosť, čo má za následok neunesenie dôkazného bremena. S prihliadnutím na vyššie uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 C.s.p. rozsudok ako vecne správny potvrdil.

21. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 C.s.p. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalobcovi v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

22. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).